

**PRAVILNIK ZA
ISPIT PRIROĐENIH OSOBINA PASA
KRVOSLJEDNIKA**

I

**ISPITU U RADU NA UMJETNOM
KRVNOM TRAGU
ZA SVE PASMINE LOVAČKIH PASA**

2020

PREDGOVOR

Cilj ovog Pravilnika je da upozna uzgajivače i vodiče pasa krvosljednika, organizatore ISPITA PRIROĐENIH OSOBINA PASA KRVOSLJEDNIKA (u daljnjem tekstu IPO) i ISPITA U RADU NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU (u daljnjem tekstu ISPIT) o svim pravilima za ocjenjivanje rada pasa na IPO i ISPITU, pravilima i obvezama u svezi navedenoga.

Republika Hrvatska je zemlja s velikom lovnom tradicijom i bogata divljači krupnog lova, a to su jelen obični, medvjed, svinja divlja, muflon, srna obična i divokoza.

Lovni turizam također zauzima sve veće razmjere i postaje sve jača grana gospodarstva. U većini hrvatskih lovišta osjeća se velika potreba za školovanim čistokrvnim psima krvosljednicima. Iz lovačke prakse se zna kako je često za ishod lova presudna uloga školovanog psa krvosljednika koji može pronaći nastrojeno grlo divljači.

ZNAČAJ KRVOSLJEDNIKA U LOVU

Uporaba lovačkih pasa za traženje nastrojene divljači u mnogim je zemljama stara kao i sam lov. Potraga za ranjenom divljači dužnost je svakog lovca kako s etičnog tako i s gospodarskog gledišta.

U sadašnje doba suvremenog oružja, naboja i optičkih ciljnika manje je potrebe za traženjem divljači, ali ipak slučajevi nastali lovu takvi su da zahtijevaju školovane vodiče i pse, koji svojim sposobnostima pružaju najviše nade u siguran uspjeh u pronalaženju nastrojene divljači. Ta vrsta lovačkog psa jest pas krvosljednik.

Psi krvosljednici u lovu imaju iznimno značenje:

- omogućavaju pronalazak divljači koja bi ukoliko se nakon nastrojena nebi pronašla imala veliki ekonomski gubitak
- omogućuju etičniji način lova
- krvosljednici ispravljaju pogreške ljudi lovaca

Događa se i to da u trenutku hica divljač odskoči bez znaka nastrojena, naoko neozljeđena, da se na mjestu pogotka ne može pronaći krvi, dlake, krhotine kosti i slično, a hitac je pogodio i možda nedaleko leži ustrojena ili ranjena. Školovani pas krvosljednik bi na mjestu nastrojena dao znak da je divljač ranjena i njegovom pomoći ona bi se pronašla.

Osim pogrešaka na oružju, naboju i daljini ispaljivanja hitca, nerijetko se događa da se u trenutku ispaljivanja hitca lovac ili divljač pomaknu, ili kakva grana skrene putanju kugle pa divljač ne bude precizno pogođena nego biva ranjena.

Pogodak u nogu ili čeljust obično znači da slijedi jedna duga i teška potraga, a pogotovo ako divljač prolazi i kroz vodu, što je česta pojava, a naročito kod divljači s ranom na nozi. Svježi trag divljači, koja jako krvari, zna slijediti na kratkoj udaljenosti svaki drugi lovački pas, no slijediti trag star 12 do 24 sata pa i više sati kroz napadali snijeg, nakon kiše, bez krvi, otežan vraćanjima, petljama, skokovima divljači u stranu, trag preko kojega je nekoliko puta prošla druga divljač ili koji vodi preko svježeg svinjskog rovanja može efikasno pratiti samo dobro obučeni i školovani pas krvosljednik.

Kao najbolji psi krvosljednici pokazali su se za to dugogodišnjom selekcijom za tu svrhu stvarani psi pasmine Bavarski krvosljednik i Hanoverski krvosljednik. Osim navedenih

pasmina učinkovito se mogu obučiti i druge pasmine lovačkih pasa a najbolje su se pokazale pasmine jazavčar oštrodlaki, njemački ptičar oštre dlake, alpski brak jazavčar, ali i druge pasmine lovačkih pasa.

ŠTO POSEBNO U SADRŽAJU PRAVILNIKA TREBA ISTAKNUTI

Ovim Pravilnikom ispiti su razvrstani po određenom rangu, Pas krvosljednik mora najprije položiti IPO, zatim lokalni ISPIT tek tada se može prijaviti na ISPIT s dodjelom kandidatura CACT i CACIT. To je nužno potrebno, jer se težina rada a također i kriterij ocjenjivanja iz stupnja u stupanj povećava, odnosno pooštrava. Na IPO i ISPITU, izabiru se kvalitetni parnjaci i ženke za uzgoj. Zato Pravilnik zahtijeva, da pas krvosljednik mora prije svega biti priveden na lokalnu utakmicu i također eksterijerno ocijenjen.

Za pse ostalih lovnih pasmina s kojima se želi polagati ISPIT vrijede isti pravila ovog Pravilnika s time što moraju prije lokalnog ISPITA položiti IPO svoje pasmine.

Nadalje Pravilnik propisuje što mora prijava za ISPIT sadržavati, tko može biti organizator, tko voditelj ispita, opremu vodiča itd.

IPO i ISPIT gdje ispit polažu psi krvosljednici i psi otalih pasmina lovačkih pasa mogu suditi samo suci za rad pasa krvosljednika. Kod IPO ispit se može održati za prijavljeni od 3 do max 5 pasa gdje tragove postavlja i sudi samo jedan sudac. Vodilo se računa o tome da je ukupan broj tragova koje postavlja i sudi jedan sudac ne prelazi 3 traga na ISPITU. Na IPO i ISPITU ocjenjuje se sa ocjenama od 1 do 5, a može se ocjenjivati i sa polovičnim ocjenama u svim disciplinama.

Krvosljednik mora biti psihički stabilan, što mu omogućuje dugotrajnu i konstantnu koncentraciju na tragu ranjene divljači. Zato pravilnik predviđa da se pse plašljive na pucanj i psihički nestabilne na IPO i ISPITU bezuvjetno diskvalificira.

Što se tiče ISPITA zrelih pasa, tu su lokalni, državni CACT i međunarodni CACIT ISPITI na kojima su propisane iste discipline, ali sa različitim kriterijima. Razlika je samo u težini uvjeta na tragovima, kao i u strožem kriteriju ocjenjivanja iz stupnja u stupanj takmičenja.

I na kraju kao prilog pravilniku su dva primjerka ocjenskih lista, jedan za ocjenjivanje na IPO a drugi za ocjenjivanje na ISPITU.

Vjerujemo da će ovaj Pravilnik biti poticaj za uzgoj, odgoj i školovanje pasa krvosljednika u Republici Hrvatskoj i doprinjeti intenzivnijem korištenju pasa krvosljednika u lovu pa samim time i popularizaciji ispita u radu pasa krvosljednika kako potrebe i zakonske regulative tako i u natjecateljskom smislu.

Na temelju članka 42. Statuta Hrvatskog kinološkog saveza, Zagreb, Ilica 61, Izvršni odbor Hrvatskog kinološkog saveza na svojoj sjednici održanoj dana 18.12.2019. donio je

PRAVILNIK ZA ISPIT PRIROĐENIH OSOBINA PASA KRVOSLJEDNIKA I ISPIT U RADU NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU ZA SVE PASMINE LOVAČKIH PASA

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovaj pravilnik služi za ispitivanje ISPITA PRIROĐENIH OSOBINA PASA KRVOSLJEDNIKA (u daljnjem tekstu IPO) i ISPITA U RADU NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU (u daljnjem tekstu ISPT) pasa krvosljednika i ostalih pasmina lovačkih pasa, koji se upotrebljavaju u traženju ranjene divljači.

Članak 2.

Psi krvosljednici su :

- Bavarski krvosljednik (standard FCI br.217)
- Hanoverski krvosljednik (standard FCI br.213)

II UVJETI SUDJELOVANJA

Članak 3.

IPO

Na IPO mogu sudjelovati samo psi krvosljednici navedeni u članku 2. ovog pravilnika pod uvjetom da su upisani u rodovnu knjigu RH ili druge organizacije priznate od FCI-a, te posjeduju ocjenu oblika.

Uspješno položen IPO upisuje se u rodovnicu i izložbeno radnu knjižicu psa zajedno sa mjestom i datumom ispita, brojem bodova i ocjenom. Gornje podatke potpisuje sudac koji je psa ocjenjivao.

Članak 4.

ISPIT

- a) Na ISPITU lokalnog značaja mogu se ispitivati psi krvosljednici i psi ostalih lovačkih pasmina pasa pod uvjetom da imaju ocjenu oblika i položen IPO

- b) Na ISPITIMA državnog CACT i međunarodnog CACIT značaja mogu sudjelovati samo psi krvosljednici i psi ostalih lovačkih pasmina pas za koje je utakmica raspisana pod uvjetom da imaju uspješno položen lokalni ISPIT.

Potpuni podaci o postignutim rezultatima upisuju se u izložbeno radnu knjižicu zajedno sa mjestom i datumom ispita, brojem bodova i ocjenom. Gornje podatke potpisuje sudac koji je psa ocjenjivao.

Članak 5.

PRIJAVA

Za IPO i ISPIT potrebne su prethodne prijave, u roku i pod uvjetima koje odredi organizator. Prijava mora sadržavati :

- Ime psa
- Pasminu i spol
- Datum oštenjenja
- Broj rodovnice
- Ime i prezime i točnu adresu vlasnika i vodiča
- oznaku psa

Ukoliko se organizira ISPIT s dodjelom kandidature CACT i CACIT organizator mora izraditi katalog.

Članak 6.

ORGANIZATOR

IPO i ISPIT po ovom Pravilniku mogu organizirati

- Hrvatski kinološki savez
- Kinološke udruge/društva članice HKS-a
- Pasminski klubovi članice HKS-a

IPO i ISPITE po ovom Pravilniku uključujući i državne sa dodjelom kandidature CACT odobrava HKS.

Međunarodne ISPITE s dodjelom kandidature CACIT odobrava FCI.

Organizator podnosi zahtjev HKS-u koji zahtjev prosljeđuje FCI-u na odobrenje.

Organizatori koji žele organizirati IPO i ISPITE dužni su svoj plan priredbi dostaviti HKS-u da ga odobri u roku koji HKS odredi u skladu s Pravilnikom o stručnom radu HKS-a.

Plan mora sadržavati točan datum, mjesto održavanja i vrstu priredbe.

IPO i ISPITI moraju biti javne i u skladu s pravilnikom o stručnom radu HKS-a i izvedene najkasnije do 15.11. odnosno prije početka smrzavanja zemlje i padanja snijega.

Članak 7.

SUCI

Na IPO i ISPITU mogu suditi i ocjenjivati isključivo suci ovlašteni za ocjenjivanje rada pasa krvosljednika.

Organizator odeređuje dovoljan broj sudaca za IPO i utakmice, a prema broju prijavljenih pasa i uvažavajući propise ovog Pravilnika. Na IPO jedan sudac smije postaviti 4 traga i jedan pričuvni, a suditi 4 iznimno 5 tragova.

U takvom slučaju delegira se jedan sudac. Na Ispitu u radu na umjetnom krvnom tragu jedan sudac smije postaviti 3 traga i jedan pričuvni, smije suditi 3 traga.

Kod postavljanja traga sa sucem se smije kretati 1 pripravnik i to po uputama suca koji postavlja trag.

Ukoliko nema pripravnika sa sucem trag postavlja voditelj ispita.

Prilikom provedbe ispita na trag idu sudac, voditelj ispita i vodič sa psom, a tijekom rada mogu pratiti i promatrači na primjerenom udaljenosti kako ne bi ometali rad pasa.

Suce predlaže organizator ispita, a suglasnost izdaje HKS.

IPO pasa krvosljednika može se održati za najmanje 3 prijavljena psa. i u tom slučaju sudi 1 sudac.

Ispit u radu na umjetnom krvnom tragu može se održati za najmanje 3 prijavljena psa i u tom slučaju sudi 1 sudac. Ukoliko na ISPITU ima prijavljeno više od 3 psa organizator mora angažirati 2 suca.

ISPIT s dodjelom kandidature CACT i CACIT može se održati za najmanje 6 prijavljenih pasa i u tom slučaju sude 2 delegirana suca. Ukoliko ima prijavljeno više od 6 pasa organizator mora angažirati dodatne suce, za svaka 3 psa po 1 suca.

Članak 8.

VODITELJ ISPITA

Na svaki ispit organizator imenuje voditelja.

Na IPO voditelj ispita može biti sudac za rad pasa krvosljednika, sudac za rad lovnih pasmina pasa, iskusan lovac kinolog vodič pasa krvosljednika, iskusan lovac kinolog.

Na ISPITU voditelj ispita mora biti sudac za rad pasa krvosljednika, sudac za rad lovnih pasmina pasa, iskusan lovac kinolog vodič pasa krvosljednika, iskusan lovac kinolog.

Na ISPITU s dodjelom kandidature CACT voditelj ispita mora biti sudac za rad pasa krvosljednika, sudac za rad lovnih pasmina pasa, iskusan lovac kinolog vodič pasa krvosljednika.

Na ISPITU s dodjelom kandidature CACIT voditelj ispita mora biti sudac za rad pasa krvosljednika .

Dužnosti voditelja ispita su:

Da pravovremeno izabere primjeren teren za postavljanje krvnog traga

Da pripremi dovoljnu količinu krvi papkarske divljači

Da pripremi odgovarajuću divljač za postavljanje na kraju traga

Da sa sucom postavlja tragove
Da na ispitu vodi brigu o redu i disciplini
Da organizira ždrijebanje

Članak 9.

VODIČ PSA

Vodič psa mora imati navršениh 18 godina i mora biti član HKS-a.

Vodič psa može sudjelovati na ispitima samo sa prethodnom prijavom i dužan je sa sobom imati rodovnicu prijavljenog psa, izložbeno radnu knjižicu i veterinarsku dokumentaciju za psa.

Na IPO vodič sa sobom mora imati potrebnu opremu za krvosljeđenje, a to je povodac za krvosljeđenje dužine najmanje 6 metara, široku pseću ogrlicu za krvosljeđenje, lovački ruksak, posudu sa vodom i lovački nož, a na ISPITU i ISPITU s dodjelom kandidature CACT ili CACIT može imati i lovačku pušku ali nije obavezno.

III OCJENJIVANJE RADA

Članak 10.

ISPITNE DISCIPLINE

Ispiti se sastoje od četiri discipline, a svaka disciplina ima dvije poddiscipline, a to su:

- 1.Rad na krvnom tragu
  - 1a) Bez povodca – koefiicijent 30
  - 1b) Na povodcu – koefiicijent 20
- 2.Ponašanje kod divljači
  - 2a) Oblajavač – koefiicijent 6
  - 2b) Pokazivač – koefiicijent 4
- 3.Vodljivost
  - 3a) Bez povodca – koefiicijent 4
  - 3b) Na povodcu – koefiicijent 2
- 4.Odloživost s ponašanjem na hitacem
  - 4a) Nevezan – koefiicijent 6
  - 4b) Vezan – koefiicijent 3

Članak 11.

OCJENE

Ocjenjivanje pasa vrši se na ocjenskim listama (u prilogu) za ispitne discipline predviđene za pojedini ispit.

Rad pasa ocjenjuje se sa ocjenama od 1 do 5

5-odličan

4-vrlo dobar

3-dobar

2-dovoljan

1-nedovoljan

Kod ocjenjivanja mogu se koristiti i polovične ocjene.

IV STRUČNI DIO

Članak 12.

POSTAVLJANJE UMJETNOG KRVNOG TRAGA

Umjetni krvni trag postavlja se u lovištu na za to adekvatnom terenu, a idealan teren je visoka šuma bez ili sa vrlo malo podrasta.

Teren koji je obrastao gustom šikarom nije adekvatan za postavljanje traga.

Nikada ne treba za postavljanje traga koristiti svježe gnojene teren stajskim gnojem, oranje i općenito površine prekrivene snijegom.

Na trag se postavlja svježa tekuća krv one vrste papkarske divljači koja će biti postavljena na kraju krvnog traga. Zbog duže trajnosti i ne zgrušavanja u krv se može dodati manja količina kuhinjske soli (NaCl).

Nije dozvoljena upotreba drugih kemijskih sredstava.

Za postavljanje traga koristi se količina od 3 dcl krvi, a duljina traga zavisi od tipa ispita a propisana je ovim Pravilnikom.

Trag mora sadržavati:

Početak traga tzv. mjesto nastrijela

Ravne djelove

Dva zavoja pod pravim kutem (90 stupnjeva)

Mjesto gdje se pušta pas da slobodno izradi trag (50 metara prije kraja traga)

Kraj traga na kojem je postavljena divljač.

Nešto veća količina krvi postavlja se na početku traga, te na pravokutnim zavojima.

Preporučuje se na početku traga pa i na nekoiko mjesta na tragu postaviti i malo dlake divljači koja se postavlja na kraju traga.

Trag se uvijek mora postaviti minimalno 12 sati prije početka ispita.

Tragovi se označavaju vidljivom papirnatom oznakom na slijedećim mjestima:

Početak traga

Mjesto za puštanje psa 50 metara prije kraja traga

Kraj traga, mjesto na koje se postavlja divljač

Osim ovih papirnatih oznaka početak traga se označava sa dvije grančice, jedna označava početak traga tzv. mjesto nastrijela a druga pravac krvnog traga.

Početak traga treba prekriti sa malo grančica kako bi se zaštitio od vjetra, sunca i kiše da bi pas imao što adekvatniju polaznu točku na tragu.

Razmak između tragova mora biti minimalno 100 metara.

Kod postavljanja traga treba voditi računa da su svi tragovi podjednaki kako po dužini tako i po konfiguraciji terena i podrastu.

Za postavljanje krvnog traga suci mogu koristiti specijalnu cipelu za postavljanje krvnog traga koja na sebi ima pričvršćen papak divljači ili trag postavljati na drugi način.

Sudac prilikom postavljanja traga treba diskretno na samo sebi poznat način označiti pravac traga kako bi mogao pratiti rad psa prilikom provedbe ispita. Može se označavati i pratiti GPS uređajem.

Članak 13.

ISPIT PRIROĐENIH OSOBINA PASA KRVOSLJEDNIKA

1. RAD NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU

Umjetni krvni trag postavlja se sa svježom krvi papkarske divljači i mora biti u trenutku kad pas počinje raditi na tragu star najmanje 12 sati.

Dužina postavljenog traga je 400 metara, a na isti se postavlja 3 dcl krvi. Trag mora biti postavljen sa krvi one vrste divljači koja će biti postavljena na kraju traga. Postavljanje traga opisano je u članku 12. ovog Pravilnika.

Na primjerenoj udaljenosti od početka traga takozvanog mjesta nastrijela vodič odlaže psa i pogleda početak traga, nakon čega se vraća po psa i dovodi ga na početak traga kako bi pas na tragu prihvatio mirisne informacije fermentirane krvi i krenuo iste slijediti.

Poželjno je da pas trag u cjeloj dužini izrađuje smireno i sigurno bez silazaka sa traga.

Vodiču je dozvoljeno da korigira psa ukoliko vidi da je sišao sa traga i vrati ga na trag, ali mu

to umanjuje ocjenu za pola. U slučaju da pas siđe sa traga više od 50 metara intervenira sudac i pokazuje vodiču gdje je trag, nakon čega vodič korigira psa i postavlja ga na trag. Ovakva korekcija snižava ocjenu za jedan.

Sudac može 3 puta intervenirati, a četvrta intervencija, psa eliminira.

Površan i nervozan rad također umanjuje ocjenu.

Prilikom rada psa na krvnom tragu vodiču je dozvoljeno psa zaustaviti i ovisno o klimatskim uvjetima dati mu da pije vode, osvježiti ga vodom te nastaviti rad na tragu.

Ukoliko pas radi bez povodca ocjenjuje se u rubriku 1a

Ukoliko pas radi bez povodca mora raditi polako da ga vodič i sudac mogu pratiti i nikako ne smije otići iz vidnog polja vodiča jer se u tom slučaju pas eliminira.

Ukoliko pas radi na povodcu ocjenjuje se u rubriku 1b

Ukoliko pas radi na povodcu 50 metara prije kraja traga vodič pušta psa da taj dio traga izradi slobodan bez povodca.

Za uspješno obavljen rad na umjetnom krvnom tragu sudac vodiču čestita i pokloni mu dvije grančice, jednu za njega a drugu za psa.

2. PONAŠANJE KOD DIVLJAČI

Nakon što pas trag zadnjih 50 metara izradi slobodno i dođe do divljači postavljene na kraju traga ocjenjuje se njegovo ponašanje kod iste. Sudac i vodič ostaju 50 metara prije kraja traga i promatraju ponašanje psa.

Pas može divljač njušiti, lizati i zgrabiti nekoliko puta. Pas divljač ne smije kidati i zakopavati. Ukoliko pas divljač kida i zatrpava znatno mu se umanjuje ocjena iz ove discipline, ali se ne eliminira.

Pas može biti oblajavač ili pokazivač.

Vodič prije početka ispita mora sudcu prijaviti dali je pas oblajavač ili pokazivač. Ako vodič psa prijavi kao oblajavača, a on ne bude oblajavač nego pokazivač ili obrnuto pas iz ove discipline dobiva ocjenu 0, ali ga se zbog toga ne eliminira.

2a) OBLAJAVAČ

Pas oblajavač po dolasku do divljači mora u vremenskom roku od 10 minute početi oblajavati i istu oblajavati 3 minute.

Nakon isteka vremena od 10 minuta sudac i vodič se približavaju te vodič veže psa.

Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji odmah po dolasku do divljači odmah počinje oblajavati i bez prekida oblajava 3 minute.

2b) POKAZIVAČ

Pas pokazivač po dolasku do divljači može se zadržati kod iste u vremenskom roku od 10 minuta, te se nakon toga mora vratiti do vodiča i na svojstven način vodiču dati znak da je pronašao divljač i voditi ga do iste. Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji se odmah vrati do vodiča i vodi ga do divljači.

3. VODLJIVOST

3a) VODLJIV BEZ POVODCA

Ako je pas vodljiv bez povodca mora hodati uz vodiča 100 metara tako da prilikom kretanja ima glavu uz lijevu nogu vodiča. Prilikom kretanja po uskim stazama i gusto obraslom terenu pas se mora kretati neposredno iza vodiča. Tijekom ispitivanja vodič mora mjenjati brzinu i smjer kretanja. Kada vodič stane pas mora sjesti.

Sukladno odstupanju od navedenog smanjuje se i ocjena, kao što je višekratno glasno zapovjedanje, kretanje psa ispred vodiča, zaostajanje psa iza vodiča, zaplitanje u grmlje, ako pas ne sjedne kad vodič stane.

Ocjena se upisuje u rubriku 3a.

3b) VODLJIV SA POVODCEM

Vodljivost sa povodcom ispituje se na isti način kao i vodljivost bez povodca.

Ocjena se upisuje u rubriku 3b.

4. ODLOŽIVOST S PONAŠANJEM NA PUCANJ

Pas koji pokaže strah od pucnja bezuvjetno se eliminira.

4a) NEVEZAN

Pas se odlaže sa ogrlicom i povodcom a može se uz njega ostaviti i predmet (ruksak, lovačka oprema).

Za ispaljivanje hitaca može se koristiti lovačka puška ili startni pištolj.

Istovremeno se može ocjenjivati više pasa ukoliko su vodiči suglasni. Ako nisu suglasni ispituje se pojedinačno.

Odloživ nevezan pas ocjenjuje se u rubriku 4a.

Vodič psa odloži na predviđeno mjesto jednokratnom tihom zapovjedi. Na znak suca odlazi od psa i sklanja se iz vidnog polja psa. Od odlaska vodiča od psa mjeri se 1 minuta te se ispaljuje 1 hitac, zatim se mjeri još 1 minute te se ispaljuje još jedan hitac, nakon čega se mjeri još 1 minuta i tada sudac daje znak da vodič ide po psa. Pas za maksimalnu ocjenu mora cijelo vrijeme ostati u položaju u kojem je odložen od trenutka kada je vodič otišao od psa pa sve dok se ne vrati do psa nakon ispaljenih hitaca. Ukoliko pas mjenja položaj u odnosu na onaj u kojem je odložen, cvili ili laje, sukladno tome se umanjuje ocjena. Ako pas napusti mjesto na kojem je odložen dalje od 2 metra iz ove discipline dobiva ocjenu 0 ali se ne eliminira.

4b) VEZAN

Vežan pas se ocjenjuje u rubriku 4b

Za ispaljivanje hitaca može se koristiti lovačka puška ili startni pištolj.

Istovremeno se ispituje više pasa.

Vodič psa sa ogrlicom i povodcom veže na za to predviđeno mjesto. Uz psa može ostaviti i rukasak ili nešto od lovačke opreme. Na znak suca odlazi od psa i sklanja se iz vidnog polja psa. Od odlaska vodiča od psa mjeri se 1 minuta te se ispaljuje 1 hitac, zatim se mjeri još 1 minuta te se ispaljuje još jedan hitac, nakon čega se mjeri još 1 minuta i tada sudac daje znak da vodič ide po psa. Pas za maksimalnu ocjenu mora cijelo vrijeme ostati u položaju u kojem je odložen od trenutka kada je vodič otišao od psa pa sve dok se ne vrati do psa nakon ispaljenih hitaca. Ukoliko pas mjenja položaj u odnosu na onaj u kojem je odložen, cvili ili laje, nateže povodac i slično sukladno odstupanju od idealnog umanjuje se ocjena.

Za uspješno položen IPO psu je potrebno slijedeće:

Da ne napravi eliminacijsku pogrešku

Da iz discipline RAD NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU postigne slijedeće ocjene

Za 1. nagradni razred najmanje ocjenu 4

Za 2. nagradni razred najmanje ocjenu 3

Za 3. nagradni razred najmanje ocjenu 2

Članak 14.

ISPIT U RADU NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU ZA SVE LOVNE PASMINE PASA

1. RAD NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU

Umjetni krvni trag postavlja se sa svježom krvi papkarske divljači i mora biti u trenutku kad pas počinje raditi na tragu star najmanje 12 sati.

Dužina postavljenog traga je 800 metara, a na isti se postavlja 3 dcl krvi. Trag mora biti postavljen sa krvi one vrste divljači koja će biti postavljena na kraju traga. Postavljanje traga opisano je u članku 12. ovog Pravilnika.

Na primjerenoj udaljenosti od početka traga takozvanog mjesta nastrijela vodič odlaže psa i pogleda početak traga, nakon čega se vraća po psa i dovodi ga na početak traga kako bi pas na tragu prihvatio mirisne informacije fermentirane krvi i krenuo iste slijediti.

Poželjno je da pas trag u cjeloj dužini izrađuje smireno i sigurno bez silazaka sa traga.

Vodiču je dozvoljeno da korigira psa ukoliko vidi da je sišao sa traga i vrati ga na trag, ali mu to umanjuje ocjenu za pola. U slučaju da pas siđe sa traga više od 50 metara intervenira sudac i pokazuje vodiču gdje je trag, nakon čega vodič korigira psa i postavlja ga na trag.

Ovakva korekcija snižava ocjenu za jedan.

Sudac može 3 puta intervenirati, a četvrta intervencija psa eliminira.

Površan i nervozan rad također umanjuje ocjenu.

Prilikom rada psa na krvnom tragu vodiču je dozvoljeno psa zaustaviti i ovisno o klimatskim uvjetima dati mu da pije vode, osvježiti ga vodom te nastaviti rad na tragu.

Ukoliko pas radi bez povodca ocjenjuje se u rubriku 1a

Ukoliko pas radi bez povodca mora raditi polako da ga vodič i sudac mogu pratiti i nikako ne smije otići iz vidnog polja vodiča jer se u tom slučaju pas eliminira.

Ukoliko pas radi na povodcu ocjenjuje se u rubriku 1b

Ukoliko pas radi na povodcu 50 metara prije kraja traga vodič pušta psa da taj dio traga izradi slobodan bez povodca. Ako pas nakon puštanja ne izradi trag i ne dođe do divljači postavljene na kraju traga nego napusti trag i vodiča, te ode u teren bez mogućnosti vodiča da ga dozove u vremenu duže od 5 minuta pas se eliminira.

Za uspješno obavljen rad na umjetnom krvnom tragu sudac vodiču čestita i pokloni mu dvije grančice, jednu za njega, a drugu za psa.

2.PONAŠANJE KOD DIVLJAČI

Nakon što pas trag zadnjih 50 metara izradi slobodno i dođe do divljači postavljene na kraju traga ocjenjuje se njegovo ponašanje kod iste. Sudac i vodič ostaju 50 metara prije kraja traga i promatraju ponašanje psa.

Pas može divljač njušiti, lizati i zgrabiti nekoliko puta. Pas divljač ne smije kidati i zakopavati. Ukoliko pas divljač kida i zatrpava iz ove discipline upisuje mu se ocjena 0 ali se ne eliminira.

Pas može biti oblajavač ili pokazivač.

Vodič prije početka ispita mora sucu prijaviti dali je pas oblajavač ili pokazivač. Ako vodič psa prijavi kao oblajavača, a on ne bude oblajavač nego pokazivač ili obrnuto pas iz ove discipline dobiva ocjenu 0, ali ga se zbog toga ne eliminira.

2a) OBLAJAVAČ

Pas oblajavač po dolasku do divljači mora u vremenskom roku od 5 minute početi oblajavati i istu oblajavati 5 minuta.

Nakon isteka vremena od 5 minuta sudac i vodič se približavaju te vodič veže psa.

Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji odmah po dolasku do divljači počne oblajavati i bez prekida oblajava 5 minuta.

2b) POKAZIVAČ

Pas pokazivač po dolasku do divljači može se zadržati kod iste u vremenskom roku od 5 minuta te se nakon toga mora vratiti do vodiča i na svojstven način vodiču dati znak da je pronašao divljač i voditi ga do iste. Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji se odmah vrati do vodiča i vodi ga do divljači.

3.VODLJIVOST

3a) VODLJIV BEZ POVODCA

Ako je pas vodljiv bez povodca mora hodati uz vodiča 100 metara tako da prilikom kretanja ima glavu uz lijevu nogu vodiča. Prilikom kretanja po uskim stazama i gusto obraslom terenu pas se mora kretati neposredno iza vodiča. Tijekom ispitivanja vodič mora mjenjati brzinu i smjer kretanja. Kada vodič stane pas mora sjesti.

Sukladno odstupanju od navedenog smanjuje se i ocjena, kao što je višekratno glasno zapovjedanje, kretanje psa ispred vodiča, zaostajanje psa iza vodiča, zaplitanje u grmlje, ako pas ne sjedne kad vodič stane.

Ocjena se upisuje u rubriku 3a

3b) VODLJIV SA POVODCEM

Vodljivost sa povodcom ispituje se na isti način kao i vodljivost bez povodca.

Ocjena se upisuje u rubriku 3b

4. ODLOŽIVOST S PONŠANJEM NA PUCANJ

Pas koji pokaže strah od pucnja bezuvjetno se eliminira.

4a) NEVEZAN

Pas se odlaže sa ogrlicom, ali bez povodca i predmeta (ruksak, lovačka oprema).

Za ispaljivanje hitaca može se koristiti lovačka puška ili startni pištolj.

Istovremeno se može ocjenjivati više pasa ukoliko su vodiči suglasni. Ako nisu suglasni ispituje se pojedinačno.

Odloživ nevezan pas ocjenjuje se u rubriku 4a

Vodič psa odloži na predviđeno mjesto jednokratnom tihom zapovjedi. Na znak suca odlazi od psa i sklanja se iz vidnog polja psa. Od odlaska vodiča od psa mjeri se 2 minute te se ispaljuje 1 hitac, zatim se mjeri još 2 minute te se ispaljuje još jedan hitac, nakon čega se mjeri još 2 minute i tada sudac daje znak da vodič ide po psa. Pas za maksimalnu ocjenu mora cijelo vrijeme ostati u položaju u kojem je odložen od trenutka kada je vodič otišao od psa pa sve dok se ne vrati do psa nakon ispaljenih hitaca. Ukoliko pas mjenja položaj u odnosu na onaj u kojem je odložen, cvili ili laje, sukladno tome se umanjuje ocjena. Ako pas napusti mjesto na kojem je odložen dalje od 2 metra iz ove discipline dobiva ocjenu 0 ali se ne eliminira.

4b) VEZAN

Vežan pas se ocjenjuje u rubriku 4b

Za ispaljivanje hitaca može se koristiti lovačka puška ili startni pištolj.

Istovremeno se ispituje više pasa.

Vodič psa sa ogrlicom i povodcom veže na za to predviđeno mjesto. Uz psa može ostaviti i rukasak ili nešto od lovačke opreme. Na znak suca odlazi od psa i sklanja se iz vidnog polja psa. Od odlaska vodiča od psa mjeri se 1 minuta te se ispaljuje 1 hitac, zatim se mjeri još 1 minuta te se ispaljuje još jedan hitac, nakon čega se mjeri još 1 minuta i tada sudac daje znak da vodič ide po psa. Pas za maksimalnu ocjenu mora cijelo vrijeme ostati u položaju u kojem je odložen od trenutka kada je vodič otišao od psa pa sve dok se ne vrati do psa nakon

ispaljenih hitaca. Ukoliko pas mjenja položaj u odnosu na onaj u kojem je odložen, cvili ili laje, nateže povodac i slično sukladno odstupanju od idealnog umanjuje se ocjena.

Za uspješno položen ISPIT i osvajanje pojedinog nagradnog razreda pas mora postići slijedeće uvjete:

Pas ne smije napraviti eliminacijsku pogrešku

Pas mora postići slijedeće ocjene i ukupan broj bodova za pojedini razred:

Za 1. nagradni razred

Rad na krvnom tragu ocjenu 4,5

Minimalni ukupan broj bodova 135

Za 2. nagradni razred

Rad na krvnom tragu najmanje ocjenu 3,5

Minimalni ukupan broj bodova 115

Za 3. nagradni razred

Rad na krvnom tragu najmanje ocjenu 2,5

Minimalni ukupan broj bodova 95

Članak 15.

ISPIR U RADU NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU ZA SVE LOVNE PASMINE PASA S DODJELOM KANDIDATURE CACT I CACIT

1. RAD NA UMJETNOM KRVNOM TRAGU

Umjetni krvni trag postavlja se sa svježom krvi papkarske divljači i mora biti u trenutku kad pas počinje raditi na tragu star najmanje 12 sati.

Dužina postavljenog traga je 1200 metara, a na isti se postavlja 3 dcl krvi. Trag mora biti postavljen sa krvi one vrste divljači koja će biti postavljena na kraju traga. Postavljanje traga opisano je u članku 12. ovog Pravilnika.

Na primjerenoj udaljenosti od početka traga takozvanog mjesta nastrijela vodič odlaže psa i pogleda početak traga, nakon čega se vraća po psa i dovodi ga na početak traga kako bi pas na tragu prihvatio mirisne informacije fermentirane krvi i krenuo iste slijediti.

Poželjno je da pas trag u cjeloj dužini izrađuje smireno i sigurno bez silazaka sa traga.

Vodiču je dozvoljeno da korigira psa ukoliko vidi da je sišao sa traga i vrati ga na trag, ali mu to umanjuje ocjenu za pola. U slučaju da pas siđe sa traga više od 50 metara intervenira sudac i pokazuje vodiču gdje je trag, nakon čega vodič korigira psa i postavlja ga na trag.

Ovakva korekcija snižava ocjenu za jedan.

Sudac može 2 puta intervenirati, a treća intervencija psa eliminira.

Površan i nervozan rad također umanjuje ocjenu.

Prilikom rada psa na krvnom tragu vodiču je dozvoljeno psa zaustaviti i ovisno o klimatskim uvjetima dati mu da pije vode, osvježiti ga vodom te nastaviti rad na tragu.

Ukoliko pas radi bez povodca ocjenjuje se u rubriku 1a

Ukoliko pas radi bez povodca mora raditi polako da ga vodič i sudac mogu pratiti i nikako nesmije otići iz vidnog polja vodiča jer se u tom slučaju pas eliminira.

Ukoliko pas radi na povodcu ocjenjuje se u rubriku 1b

Ukoliko pas radi na povodcu 50 metara prije kraja traga vodič pušta psa da taj dio traga izradi slobodan bez povodca. Ako pas nakon puštanja neizradi trag i ne dođe do divljači postavljene na kraju traga nego napusti trag i vodiča, te ode u teren bez mogućnosti vodiča da ga dozove u vremenu duže od 5 minuta pas se eliminira.

Za uspješno obavljen rad na umjetnom krvnom tragu sudac vodiču čestita i pokloni mu dvije grančice, jednu za njega a drugu za psa.

2.PONAŠANJE KOD DIVLJAČI

Nakon što pas trag zadnjih 50 metara izradi slobodno i dođe do divljači postavljene na kraju traga ocjenjuje se njegovo ponašanje kod iste. Sudac i vodič ostaju 50 metara prije kraja traga i promatraju ponašanje psa.

Pas može divljač njušiti, lizati i zgrabiti nekoliko puta. Pas divljač ne smije kidati i zakopavati. Ukoliko pas divljač kida i zatrpava pas se eliminira.

Pas mora biti oblajavač ili pokazivač.

Vodič prije početka ispita mora sucu prijaviti da li je pas oblajavač ili pokazivač. Ako vodič psa prijavi kao oblajavača, a on ne bude oblajavač nego pokazivač ili obrnuto pas se eliminira.

Pas koji divljač ne oblajava i ne pokazuje eliminira se.

Pas koji divljač kida ili zakopava također se eliminira.

2a) OBLAJAVAČ

Pas oblajavač po dolasku do divljači mora u vremenskom roku od 3 minute početi oblajavati i istu oblajavati 15 minuta.

Nakon isteka vremena od 15 minuta sudac i vodič se približavaju te vodič veže psa.

Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji odmah po dolasku do divljači počme oblajavavati i bez prekida oblajava 15 minuta.

2b) POKAZIVAČ

Pas pokazivač po dolasku do divljači može se zadržati kod iste u vremenskom roku od 3 minuta te se nakon toga mora vratiti do vodiča i na svojstven način vodiču dati znak da je pronašao divljač i voditi ga do iste. Maksimalnu ocjenu dobiva pas koji se odmah vrati do vodiča i vodi ga do divljači.

3.VODLJIVOST

3a) VODLJIV BEZ POVODCA

Ako je pas vodljiv bez povodca mora hodati uz vodiča 200 metara tako da prilikom kretanja ima glavu uz lijevu nogu vodiča. Prilikom kretanja po uskim stazama i gusto obraslom terenu pas se mora kretati neposredno iza vodiča. Tijekom ispitivanja vodič mora mjenjati brzinu i smjer kretanja. Kada vodič stane pas mora sjesti.

Sukladno odstupanju od navedenog smanjuje se i ocjena, kao što je višekratno glasno zapovjedanje, kretanje psa ispred vodiča, zaostajanje psa iza vodiča, zaplitanje u grmlje, ako pas ne sjedne kad vodič stane.

Ocjena se upisuje u rubriku 3a

3b) VODLJIV SA POVODCOM

Vodljivost sa povodcom ispituje se na isti način kao i vodljivost bez povodca.

Ocjena se uoisuje u rubriku 3b

4.ODLOŽIVOST S PONŠANJEM NA PUCANJ

Pas koji pokaže strah od pucnja bezuvjetno se eliminira.

4a) NEVEZAN

Pas se odlaže sa ogrlicom, ali bez povodca i predmeta (ruksak, lovačka oprema).

Za ispaljivanje hitaca može se koristiti lovačka puška ili startni pištolj.

Istovremeno se može ocjenjivati više pasa ukoliko su vodiči suglasni. Ako nisu suglasni ispituje se pojedinačno.

Odloživ nevezan pas ocjenjuje se u rubriku 4a.

Vodič psa odloži na predviđeno mjesto jednokratnom tihom zapovjedi. Na znak suca odlazi od psa i sklanja se iz vidnog polja psa. Od odlaska vodiča od psa mjeri se 5 minute te se ispaljuje 1 hitac, zatim se mjeri još 5 minute te se ispaljuje još jedan hitac, nakon čega se

mjeri još 5 minute i tada sudac daje znak da vodič ide po psa. Pas za maksimalnu ocjenu mora cijelo vrijeme ostati u položaju u kojem je odložen od trenutka kada je vodič otišao od psa pa sve dok se ne vrati do psa nakon ispaljenih hitaca. Ukoliko pas mjenja položaj u odnosu na onaj u kojem je odložen, cvili ili laje, sukladno tome se umanjuje ocjena. Ako pas napusti mjesto na kojem je odložen dalje od 2 metra pas se eliminira.

4b VEZAN

Vezan pas se ocjenjuje u rubriku 4b

Za ispaljivanje hitaca može se koristiti lovačka puška ili startni pištolj.

Istovremeno se ispituje više pasa.

Vodič psa sa ogrlicom i povodcom veže na za to predviđeno mjesto. Uz psa može ostaviti i rukasak ili nešto od lovačke opreme. Na znak suca odlazi od psa i sklanja se iz vidnog polja psa. Od odlaska vodiča od psa mjeri se 3 minute te se ispaljuje 1 hitac, zatim se mjeri još 3 minuta te se ispaljuje još jedan hitac, nakon čega se mjeri još 3 minuta i tada sudac daje znak da vodič ide po psa. Pas za maksimalnu ocjenu mora cijelo vrijeme ostati u položaju u kojem je odložen od trenutka kada je vodič otišao od psa pa sve dok se ne vrati do psa nakon ispaljenih hitaca. Ukoliko pas mjenja položaj u odnosu na onaj u kojem je odložen, cvili ili laje, nateže povodac i slično sukladno odstupanju od idealnog umanjuje se ocjena.

Za uspješno položen ISPIT i osvajanje pojedinog nagradnog razreda pas mora postići sljedeće uvjete:

Pas ne smije napraviti eliminacijsku pogrešku

Pas mora postići sljedeće ocjene i ukupan broj bodova za pojedini razred:

Za 1. nagradni razred

Rad na krvnom tragu ocjenu 5

Minimalni ukupan broj bodova 140

Za 2. nagradni razred

Rad na krvnom tragu najmanje ocjenu 3,5

Minimalni ukupan broj bodova 120

Za 3. nagradni razred

Rad na krvnom tragu najmanje ocjenu 2

Minimalni ukupan broj bodova 100

Članak 16.

V ELIMINACIJSKE POGREŠKE

IPO

Ako je pas plašljiv na pucanj

Ako je pas plašljiv i psihički nestabilan

Ako pas pokušava ugristi vodiča prilikom dolaska do divljači na kraju traga

Ako ima više od tri korekcije suca u disciplini rad na krvnom tragu

ISPIT

Ako je pas plašljiv na pucanj

Ako je pas plašljiv i psihički nestabilan

Ako pas pokušava ugristi vodiča prilikom dolaska do divljači na kraju traga

Ako pas ima više od tri korekcije suca u disciplini rad na krvnom tragu

Ako pas trag radi bez povodca i ode iz vidnog polja vodiča

Ako pas prilikom puštanja 50 metara prije kraja traga napusti trag i vodiča bez mogućnosti vodiča da ga dozove duže od 5 minuta

ISPIT S DODJELOM KANDIDATURE CACT I CACIT

Ako je pas plašljiv na pucanj

Ako je pas plašljiv i psihički nestabilan

Ako pas pokušava ugristi vodiča prilikom dolaska do divljači na kraju traga

Ako pas ima više od tri korekcije suca u disciplini rad na krvnom tragu

Ako pas trag radi bez povodca i ode iz vidnog polja vodiča

Ako pas prilikom puštanja 50 metara prije kraja traga napusti trag i vodiča bez mogućnosti vodiča da ga dozove duže od 5 minuta

Ako kod odloživosti nevezan napusti mjesto na kojem je odložen duže od 2 metra

Ako pas nije ni oblajavač ni pokazivač

Ako je pas prijavljen kao oblajavač, a on bude pokazivač i obrnuto

Ako pas kida i zakopava divljač

Članak 17.

RANGIRANJE PASA NA ISPITIMA

Psi se rangiraju po osvojenom broju bodova i nagradnom razredu. Ukoliko imamo više pasa u pojedinom nagradnom razredu uz osvojeni razred dodaje se i malo slovo (npr. 1.a, 1.b, 2.a, 2.b, 3.a).

Ukoliko ima više pasa sa osvojenim istim brojem bodova prednost ima:

1. Mlađi pas
2. Ženka u odnosu na mužjaka
3. Pas koji ima bolju ocjenu iz discipline Rad na umjetnom tragu
4. Pas koji ima bolju ocjenu iz discipline Ponašanje kod divljači (oblajavač u odnosu na pokazivača)

Na ISPITU s dodjelom kandidatura CACT i R.CACT iste se dodjeljuju prvoplasiranim psima u 1. nagradnom razredu.

Ukoliko se natjecanje odvija u dvije ili više baterija po 3 psa, kandidature CACT i R.CACT mogu se dodjeliti u svakoj bateriji a ukupni pobjednik natjecanja je pas plasiran u 1. nagradni razred s najvećim brojem bodova.

Na ISPITU s dodjelom kandidatura CACIT i R.CACIT iste se dodjeljuju prvoplasiranim psima u 1. nagradnom razredu s najviše osvojenih bodova na ukupno na natjecanju iz svih baterija, a kandidature CACT i R.CACT se dodjeljuju na način kako je predhodno navedeno.

Članak 18.

VI PRIGOVORI

Vodič psa na ispitu može podnijeti prigovor isključivo na formalnu grešku suca .

Prigovor se podnosi voditelju ispita uz položenu kauciju koja iznosi dvostruki iznos prijavnine na ispitu.

Prigovor razmatra i o njima odlučuje povjerenstvo za žalbe

Povjerenstvo za žalbe čine voditelj ispita, sudac i jedan predstavnik organizatora ispita.

Povjerenstvo za žalbe se imenuje prije početka ispita.

Ukoliko se radi o ISPITU s dodjelom kandidature CACT ili CACIT žalbe razmatra i o njima odlučuje delegat HKS-a ili glavni sudac.

Odluka o žalbi donosi se na temelju ovog Pravilnika, Pravilnika o stručnom radu HKS-a.

Povjerenstvo prigovore rješava odmah na ispitu.

U slučaju pozitivnog rješenja kaucija se vraća podnositelju prigovora.
Članak 19.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Pravilnik stupa na snagu 1.10.2020.

S danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti do sada važeći Pravilnik.

Predsjednik HKS-a
Branko Šare